

s t o w a r z y s z e n i e

FEDERACJA ZIELONYCH "GAJA"

RAPORT ROCZNY 2002

Federacja Zielonych "Gaja" jest nieochodową, apolityczną organizacją pozarządową, zarejestrowaną sądowo w 1993 r. Kolebką organizacji był powołany w roku 1991 Nieformalny Ruch Ekologiczny "GAJA". Dwa lata później NRE "GAJA" stał się członkiem Koalicji Czystego Bałtyku.

W roku 1993 uczestnicy Ruchu postanowili dołączyć do ogólnopolskiej sieci organizacji ekologicznych *Federacja Zielonych*

i kontynuować swoją działalność jako FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA”. Od 2001 ogólnopolska sieć Federacja Zielonych przestała istnieć, w związku z tym Federacja Zielonych GAJA w Szczecinie prowadzi samodzielną działalność na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

I. Informacje podstawowe

FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA”

Adres: Ul. Kolumba 6, 70-035 Szczecin

Tel/fax: + 48 91 489 42 32, tel. + 48 91 489 42 33

e-mail: szczecin@fz.most.org.pl

www.gajaneet.pl

1. Cele organizacji

Głównym celem działalności Federacji Zielonych GAJA jest:

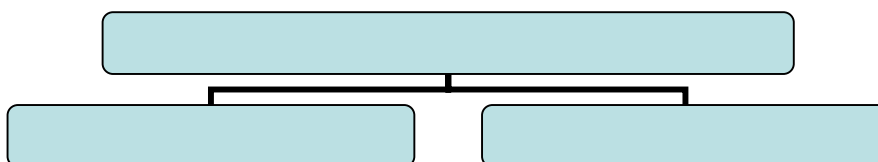
- oddziaływanie na świadomość społeczeństwa co do stanu środowiska naturalnego;
- integracja ruchów działających na rzecz środowiska;
- wpływanie na poprawę stanu środowiska naturalnego Polski i świata, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska Morza Bałtyckiego;
- zapobieganie marnotrawstwu surowców oraz niewłaściwemu zagospodarowaniu i utylizacji odpadów;
- inicjowanie i popieranie międzynarodowej współpracy na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego;
- wzmocnienie aktywności społecznej obywateli i umożliwianie im podejmowania działań w charakterze wolontariuszy.

2. Sposoby realizacji celów:

- organizowanie konferencji naukowych, wycieczek, spotkań, obozów edukacyjnych, wystaw, ekspozycji i targów;
- współpracę naukową i naukowo-techniczną z ośrodkami w kraju i zagranicą;
- propagowanie, organizowanie i koordynowanie krajowych i międzynarodowych przedsięwzięć proekologicznych;

- opracowywanie projektów, ekspertyz, badań, prognoz i programów dotyczących zagadnień związanych z ochroną środowiska;
- wykupywanie lub dzierżawienie terenów szczególnie cennych przyrodniczo i dążenie do utworzenia tam rezerwatów;
- udzielanie wszelkiej pomocy dydaktycznej w zakresie ochrony środowiska;
- współpracę z instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi w kraju oraz zagranicą, posiadającymi podobne cele działania.

Struktura organizacyjna

Więcej na stronie: www.gajanet.pl/onas

II. Działalność organizacji w roku 2002

Wiele działań Federacji Zielonych GAJA w roku 2002 było kontynuacją przedsięwzięć z lat ubiegłych. Niemniej, zostały one uzupełniane o nowe komponenty, bądź znacznie rozszerzono ich zakres. Wśród niemalże sztandarowych przedsięwzięć takich jak restytucja łososa, pojawiły się nowe projekty i działania, które będą kontynuowane w kolejnych latach.

Restytucja łososa w rzekach Pomorza Zachodniego

Program realizowany jest przez Federację Zielonych „Gaja” od 1998 roku. Obecne działania poprzedziła kampania na rzecz ochrony dzikiego łososa bałtyckiego, którą rozpoczęliśmy w 1995 wraz z Koalicją Czystego Bałtyku. Wówczas, między innymi dzięki naszym działaniom udało się powstrzymać gwałtowny wzrost limitów połowowych na łososie w Bałtyku.

Naszym celem jest...

Odtworzenie populacji łososa w rzekach przymorza poprzez zarybianie rzek, a także przystosowywanie cieków na potrzeby przyszłego tarła. Podjęliśmy się również prowadzenia opieki oraz monitoringu nad istniejącymi już targowiskami przy zaangażowaniu społecznych straży rybackich.

Wiedząc o tym, że...

- łosoś nie przetrwa w rzekach Pomorza bez aktywnej ochrony gatunku związanej z jego restytucją;
- poważnym zagrożeniem dla łososa jest brak dostępu migrujących dorosłych osobników do miejsc, gdzie mogłyby się rozmnażać naturalnie;
- coraz większym zagrożeniem dla ochrony gatunkowej łososa jest kłusownictwo;

FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA”:

- Jest liderem grupy łososiowej w Koalicji Czystego Bałtyku;
- Rozbudowała znacznie zasięg restytucji;
- Zwiększyła poziom zarybiania;
- Nawiązała ścisłą współpracę z grupami Społecznej Straży Rybackiej;
- Do udziału w programie zaprosiła sektor biznesu;
- Problemem udroźnienia szlaków wędrówek ryb i problemem kłusownictwa zainteresowała wszystkie instytucje odpowiedzialne za jego rozwiązanie.

Łosoś (*Salmo salar*)
ryba wędrowna, anadromiczna, czyli rozradzająca się w rzekach a odrastająca w morzu. Tarło w naszych warunkach ma zazwyczaj w listopadzie. Do wykopanego gniazda składa 5-20 tys. pomarańczowych 5-7 mm jaj, z których na wiosnę wylęgają się larwy. Po wchłonięciu woreczka żółciowego przechodzą na pokarm zewnętrzny, i już jako narybek zajmują określone terytorium, broniąc go przed konkurentami. W rzece pozostają zazwyczaj 2 lata (od 1 do 3 lat), po czym zmieniają ubarwienie na srebrzyste, tracą terytorializm i uzyskują zdolność do zmiany środowiska ze słodkowodnego na słonowodne (*stadium smolt*), spływają do morza, w którym żerują zazwyczaj 2-3 lata, by w pełnej krasie i doskonałej kondycji rozpocząć wędrówkę rozrodczą do rzek. Niestety ostatnie dzikie łosose obserwowano w Polsce w połowie lat 80-tych. Zginęły więc na naszych oczach

Działania...

Przy działaniach dotyczących bezpośrednio restytucji gatunku, czyli przy zarybianiu zastosowano metodę zarybiania górnych odcinków rzek narybkiem o różnym stopniu podchowu:

- dopływy rzeki Wieprzy - narybek 0+ o masie 17,7 (35.85 sztuk) oraz 7,4 g (30 000 sztuk).
- Dopływy rzeki Parsęty - narybek 0+ o masie 0.6 g (17 500 sztuk) oraz 6.25 g (66 500 sztuk).

Szczególnie duże znaczenie miało w roku ubiegłym zarybianie dopływów Wieprzy, z których zarybiania wycofał się Instytut Rybactwa Śródlądowego z powodu braku środków finansowych. Dzięki naszej akcji nie powstała roczna luka w procesie restytucji.

Do transportu ryb użyto specjalistycznego samochodu z pojemnikami i aparaturą natleniającą. Dzięki temu po nawet kilkunastogodzinnym transporcie nie stwierdziliśmy martwych ryb. Podobnie jak w latach ubiegłych miejsca wsiedlania narybku wybrane zostały przez opiekuna merytorycznego projektu prof. J. Domagałę oraz ichtiologa PZW Koszalin S. Połomskiego.

Przeżywalność narybku...

W celu określenia przeżycia narybku w rzekach dokonano odłowów za pomocą agregatu prądotwórczego IUP - 12 z wykorzystaniem akumulatora.

Połowów dokonywano w typowy sposób, w wybranych punktach poczynając od punktu wsiedlenia w górę i w dół rzeki kończąc na punkcie, w którym nie znajdowano łososi.

Odłowy kontrolne mają na celu:

- określenie procentowego stopnia przeżycia narybku

- określenie rozprzestrzenienia w rzekach
- zbadanie ogólnej kondycji ryb
- zbadanie przyrostu ryb

Szczegóły...

Zlewnia Wieprzy

We wrześniu wsiedlono 35,85 tys. sztuk o średniej masie 17,7g/szt.

W październiku wsiedlono 30 tys. sztuk o średniej masie 7,4g/szt.

Dystrybucja materiału o średniej masie 17,7g/szt była następująca:

Bystrzenica w Bronowie	5 tys.
Bystrzenica w Barcinie	5,85 tys.
Wieprza w Korzybiu	10 tys.
Wieprza w Tyniu	5tys.
Moszczeniczka	5tys.
Moszczenica	5tys.

Dystrybucja materiału o średniej masie 7g/szt była następująca:

Grabowa w Lejkowie 10 tys.

} zlewnia Grabowej, gł. dopływ Wieprzy

Bielawa (dopływ Grabowej) w Niemicy 10tys.

Wieprza w St. Jarosławiu 10tys.

Zlewnia Parsęty

W czerwcu wsiedlono 17,5 tys. sztuk o średniej masie 0,6g/szt.

We wrześniu wsiedlono 66,5 tys. sztuk o średniej masie 6,25g/szt.

Dystrybucja materiału o średniej masie 0,6g/szt była następująca:

	Rzeka	Wpuszczono	Rozprzest. Sie	Śr. długość	Liczebność w cieku	% przeżycia
+	Bagnica	1,75 tys.	-----	9,3 cm	-----	----- -
+	górna Czarna	10,5 tys.	5,2 km	9,4 cm	3900 szt.	37,14
+	Bieliczanka	3,5 tys.	2,1 km	9,2	1200 szt.	34,28
+	Górzyca	1,75 tys.	0,45	7,4	702 szt.	40,11

Dystrybucja materiału o średniej masie 6,25g/szt była następująca:

	Rzeka	Wpuszczono	rozprzest. się	śr. długość	liczebność w cieku	% przeżycia
+	Radusza	5 tys.	4,8 km	11,2 cm	1536 st.	30,72
+	Trzebiegoszcz	10 tys.	----- -	(7-14,8)	-----	-----
	Dębica	10 tys.	----- -	----- ----	----- -	-----
	Mogilnica	10 tys.	----- -	7,4-14,6	----- -	-----
	Leśnica	10 tys.	----- -	7,8-14,3	----- -	-----
+	Chotla	10 tys.	----- -	----- ----	----- -	-----
	Zaspianka	5 tys.	2,9 km	10,3 (6,2-12,9)	1334	26,68
	dolna Czarna	6,5 tys.	----- -	----- ----	----- -	

Efekty...

Łącznie w roku 2002 do rzek Pomorza Zachodniego wsiedlono 149 850 (+- 2%) sztuk narybku łososia atlantyckiego.

Odłowów dokonywano w okresie styczeń – maj 2003 roku, przy czym w okresie 23.01.—14.03 odławiano ryby wyrosłe z 0,6 gramowego narybku, natomiast później z narybku 6,25 i 7,4 gram/szt.

Wielkość przeżycia jest bardzo dobra a uzyskiwane rozmiary adekwatne do wieku w dobrych warunkach chowu. Wyniki pokazują celowość zarybiania rzek różnym materiałem.

Przeżycie narybku wyniosło od 26 do 40% co można uznać za wynik bardzo dobry, a nawet celujący.

W Bielawie, dopływie Grabowej, do której wsiedlono narybek 7,4 g/szt odławiano ryby w maju. Prócz narybku łososia pozyskano również narybek troci, bo zlewnia jest zarybianą także trocią. Znaleziono zarówno parry, jak i smolty obu ww gatunków. Smolty troci osiągały długość 13-19 cm, łososia 12-15 cm. Znaleziono również smolty i parry łososia w samej Wieprzy, poniżej miejsc wypuszczania.

Najważniejszą jednak sprawą są smolty migrujące w dół Wieprzy do morza. Nie było więc potrzeby łowienia ich w miejscu wpuszczania. W Darłowie są odławiane razem ze smoltami troci. Odłowów takie obejmą 2003 i 2004 rok. Według wstępnych ocen smolty łososia stanowią 4-8 % populacji smoltów troci. Są to bez wątpienia smolty wyrosłe z narybku wsiedlonego w ubiegłym roku. Jest to dowód bezpośredni naszych prawidłowych działań i stosowanej metody zarybiania.

Pełne wyniki uzyskamy dopiero po ich spływie w 2004 roku, ponieważ smolty łososia spływają dwa lata, i wtedy dopiero będzie można ocenić efektywność spływu smoltów wyrosłych z zarybienia młodzieżą jesienną.

Ryby wsiedlone do rzeki Wieprzy w roku 2002, a spływające obecnie do morza jako smolty zostały oznakowane, dzięki czemu w trakcie wędrówek na tarło będą rozpoznawalne. Tym samym w przeciągu 2-3 lat będziemy mieli możliwość pozyskania wiedzy nt. ilości ryb dorastających w morzu i powracających do rodzimych rzek.

Uzyskane wstępne wyniki potwierdzają w pełni celowość prowadzenia akcji zarybieniowych łososiem dopóty, dopóki nie ukształtują się potężne stada samo reprodukujące się, a gatunek przestanie być zagrożony wyginięciem.

Sponsorzy programu

United Nations Development Programme
GEF - Small Grants Programme

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Szczecinie

Szczególne podziękowania składamy Panu prof. Józefowi Domagale, opiekunowi merytorycznemu programu restytucji
FEDERACJI ZIELONYCH „GAJA”

Zwiększanie bioróżnorodności w Nadleśnictwie Rokita poprzez zabezpieczenie naturalnego odnowienia cisa (*Taxus baccata*) oraz przygotowanie wzorcowych remiz śródleśnych

Cele...

- zabezpieczenie wszystkich powierzchni z naturalnym odnowieniem cisa na terenie Nadleśnictwa Rokita – podobnie jak to zrobiono w 3 miejscach,
- upowszechnienie stosowania wyłącznie rodzimych gatunków drzew i krzewów zarówno w remizach jak i w podszytach i domieszkach;
- opisanie zasad optymalnego stosowania skrzynek lęgowych dla ptaków i schronów dla nietoperzy;
- zwrócenie uwagi na inne oprócz ptaków i nietoperzy, zwierzęta, pełniące ważną rolę w zachowaniu równowagi biologicznej w ekosystemie leśnym (np. płazy i gady) oraz sposoby zapewnienia im właściwych warunków w remizach;

Podstawowe zagadnienia...

Cis jest gatunkiem objętym ochroną gatunkową. Na Pomorzu występuje w małych skupieniach, liczących najczęściej od kilku do - rzadko- kilkunastu drzew. Często jest to tylko jedna roślina.

Najważniejsze czynniki uniemożliwiające lub utrudniające naturalną ekspansję gatunku to:

- Duże problemy z obsiewaniem się i kiełkowaniem nasion.
- W przypadku obsiania i skiełkowania problemy z osiągnięciem wielkości zapewniającej właściwe
- Warunki wegetacji – młode cisy są „przygłuszane” przez rosnące w okolicy rośliny – w przypadku Nadleśnictwa Rokita jest to głównie jeżyna.

Nadleśnictwo Rokita jest znane w zachodniopomorskim z bardzo wysokiego poziomu ochrony przyrody, stanowiące pokazowy przykład, że chronienie przyrody w warunkach gospodarki leśnej jest możliwe. Na wysokie walory przyrodnicze Nadleśnictwa kształtowane są przez dwa bardzo obfite stanowiska spontanicznie rozprzestrzeniającego się cisa, rozległe zarośla rzadkiej woskownicy europejskiej, dobrze zachowane fragmenty Puszczy Goleniowskiej z borami bagiennymi, lasami liściastymi – również jaworowymi - oraz lasami na siedliskach podmokłych. Z inicjatywy miejscowego nadleśniczego, Tomasza Szeszyckiego, utworzono dotychczas pięć zespołów przyrodniczo-krajobrazowych obejmujących najcenniejsze fragmenty lasu. Zagrożenia dla tego terenu stwarza eksploatacja płytko zalegających pod powierzchnią ziemi wapieni oraz groźba budowy przetwarzającej je cementowni.

- Nielegalne pozyskiwanie cisa przez ludzi na stroiki oraz przesadzanie ich na tereny prywatnych posesji.
- Populacja cisa została zredukowana „dzięki” działalności człowieka. Jako jedno z czynników podaje się wykorzystywanie, w średniowieczu, jego elastycznego, mocnego drewna do wyrobu np. łuków.
- Cisy były często wycinane gdyż stanowiły zagrożenie dla zwierząt domowych – ponoć zdarzały się przypadki zatruc koni, co było wystarczającą przyczyną by zacząć „walczyć” z tym gatunkiem.
- Naturalnymi przyczynami zmniejszania się ilości cisów w przyrodzie może być fakt, że aby się rozmnożyć potrzebują odpowiednich warunków – prawdopodobnie nasiona nie wschodzą jeśli w glebie nie występuje odpowiedni gatunek grzyba. W związku z tym każde naturalne odnowienie cisa jest godne uwagi i należy je obejmować ochroną.

Na terenie Nadleśnictwa Rokita opisano do tej pory 10 stanowisk cisa, w których nastąpił proces jego naturalnego obsiewania.

Do tej pory 3 stanowiska zostały ogrodzone oraz prowadzone są na nich prace związane z zapewnieniem ochrony odnowienia – głównie usuwanie jeżyny. Jako, że cis jest rośliną trującą jest zgryzany przez zwierzynę rzadko (raczej przypadkowo) – w związku z tym ogrodzenie służy głównie do zabezpieczenia powierzchni przed ingerencją człowieka (kradzież) oraz przed zdeptaniem przez zwierzynę.

Działania...

1. Zabezpieczenie naturalnego odnowienia cisa

Czynność	Sposób realizacji
Grodzenie miejsc naturalnego odnowienia cisa	Ogrodzenie wykonane z siatki uniemożliwiającej wejście na teren odnowienia zwierzętom większym od zająca – oraz oczywiście człowiekowi.
Wykonanie i zainstalowanie tablic informacyjnych	Przy każdym stanowisku naturalnego odnowienia została zainstalowana tablica informująca o zakazie wstępu poza ogrodzenie.
Bieżące zabezpieczanie odnowienia – usuwanie roślinności i ewentualne rozsadzanie (po uzyskaniu zgody)	Wykaszanie jeżyny i trzcinnika.

2. Przygotowanie wzorcowych remiz śródleśnych

Czynność	Sposób realizacji
Wyznaczenie terenów pod remizy	Remizy zakłada się przeważnie na terenach luk w drzewostanie (uprawie) – ich wielkość, jest więc uzależniona od wielkości luk. Jednakże nie mogą być one większe niż 49 arów. Dla potrzeb projektu przyjęto średnią wielkość remizy na 30 arów. Część remiz już istnieje i została tylko zoptymalizowana.
Przygotowanie materiału sadzeniowego	Materiał sadzeniowy do obsadzania remiz, został przygotowywany z nasion krzewów i drzew rosnących na terenie Nadleśnictwa. Prace nad materiałem sadzeniowym prowadzone były w szkółce Nadleśnictwa.
Orka	Teren remizy przed posadzeniem krzewów jagododajnych był przeorywany w celu zapewnienia lepszych warunków wzrostu sadzonek.
Grodzenie	W początkowym okresie istnienia remizy niezbędne jest jej zabezpieczenie przed dużymi zwierzętami, które mogą doszczętnie pozgryzać małe krzewy. W tym celu konieczne było ogrodzenie z siatki. Ogrodzenie z żerdzi nie zdaje egzaminu, poza tym nie jest tak trwałe. Gdy krzewy i drzewa w remizie osiągną właściwe rozmiary (kilka lat) ogrodzenie można zdemontować. Połowa remiz została ogrodzona, połowa nie aby stwierdzić różnice w ich dalszych losach.
Sadzenie krzewów i drzew, rozwieszanie budek lęgowych i schronów dla nietoperzy, układanie schronień dla płazów i gadów.	Ważne jest tutaj zapewnienie składu gatunkowego sadzonek zgodnego z siedliskiem, dobre rozmieszczenie sadzonek oraz skrzynek lęgowych.
Przygotowanie broszury i jej druk.	Na podstawie dostępnych źródeł jak również doświadczeń nabytych w trakcie tworzenia wzorcowych remiz, osoby uczestniczące w projekcie przygotowały tekst publikacji.
Dystrybucja	Dystrybucji broszury dokonaliśmy przy współpracy z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Szczecinie
Monitoring	W okresie do 3 lat po założeniu remiz zostanie przeprowadzona ich kilkukrotna kontrola mająca na celu zinventaryzowanie występujących na ich terenach i w najbliższym sąsiedztwie zwierząt. Będzie wtedy można ocenić wpływ założenia remizy na faunę żyjącą w jej okolicy.

Wszystkie remizy zostały założone na terenach sąsiadujących z miejscami naturalnego odnowienia cisa – co w mogłoby w przyszłości zwiększyć szansę na obsiewanie tego drzewa za pośrednictwem ptaków. Osłonki nasion cisa są jadalne, przez co czasami zjadane przez ptaki, które następnie wydalają same nasiona – przyczyniając się do ich rozprzestrzeniania.

Efekty...

- Powstało około 20 remiz śródleśnych na terenie 5 ha lasu,
- Wydaliśmy broszurę informacyjną w nakładzie 1000 egz.,
- współpraca Federacji Zielonych GAJA z Nadleśnictwem Rokita jest korzystnym zjawiskiem współdziałania organizacji pozarządowej z instytucją państwową na rzecz ochrony środowiska.

Sponsor...

Program SEDINA. Aktywizacja przedsiębiorczości na terenach wiejskich poprzez wytwarzanie i promowanie markowych produktów lokalnych

W 2002 roku rozpoczęliśmy realizację programu, który jest alternatywnym pomysłem na aktywizację przedsiębiorczości i zrównoważonego rozwoju wśród kobiet zamieszkujących zachodniopomorskie wsie.

Zasięg terytorialny i czas projektu
Program terytorialnie obejmuje województwo zachodniopomorskie.
Projekt trwa od listopada 2002 do października 2003.

Uczestniczki

W projekcie biorą udział kobiety mieszkające na wsiach, priorytetowy dostęp do uczestnictwa w projekcie miały kobiety bezrobotne lub pochodzące z wsi po pegeerowskich. Liczba uczestniczek: 70 osób.

Cele

Zaktywizowanie kobiet wiejskich pozostających bez pracy do podejmowania działań przedsiębiorczych.
Zatrzymanie procesu marginalizacji roli kobiet wiejskich na płaszczyźnie społecznej i ekonomicznej.
Wytworzenie gamy produktów regionalnych Pomorza Zachodniego.

Opis projektu

Kobiety zostały przeszkolone z zakresu rękodzielnictwa związanego z kulturą Pomorza Zachodniego – haftu pomorskiego, koronkarstwa „frywolitek” oraz przetwórstwa spożywczego opartego o stare pomorskie receptury.

W związku z tym, że uznaliśmy same szkolenia są niewystarczającym motorem aktywizacji przedsiębiorczości na terenach wiejskich zaplanowaliśmy i podjęliśmy kolejne kroki wspierające Beneficjentki: opracowaliśmy strategię marketingową, markę regionalną „SEDINA”, zaprojektowaliśmy opakowania (w trakcie produkcji) oraz udzielamy pomocy w poszukiwaniu pierwszych klientów dla powstałych produktów lokalnych.
Działania te doprowadzą do stopniowego usamodzielniania się uczestniczek projektu, a docelowo stworzone zostaną spółdzielnie zarządzane przez Beneficjentki.

W 2002 r.
bezrobocie wśród
mieszkańców wsi
w województwie
zachodniopomo-
rskim wynosiło
39,7%*

* Według danych
Wojewódzkiego
Urzędu Pracy
w Szczecinie

Obecnie nie możemy mówić o charakterystycznym wzornictwie haftu w województwie zachodniopomorskim. Szczególnie II wojna światowa zniszczyła dorobek kulturowy tych ziem oraz zamieszkałej ludności, a wraz z nią zachowany tu i ówdzie słowiański charakter tych ziem. Wojenną zawieruchę przetrwały szczątki haftu pyrzyckiego. W zachowanym wzornictwie można dopatrywać się cech wspólnych z haftem kaszubskim.*
Frywolitka w XVI w. dotarła z Chin do Europy Zachodniej. Stamtąd na Pomorze Zachodnie i do Wielkopolski.*

* Za Barbarą Brodaczewską „Haft ludowy i korona członkowa (frywolitka) na terenach województwa zachodniopomorskiego”, [w:] Program aktywizacji przedsiębiorczości na terenach wiejskich poprzez wytwarzanie i promowanie markowych produktów lokalnych”, Federacja Zielonych GAJA, Szczecin 2003.

Projekt jest szansą na rozwój lokalnej społeczności, która wykorzystując lokalne dary natury wytworzy delikatesowe, unikalne towary – produkty regionalne - których pozyskanie z innego źródła jest niemożliwe.

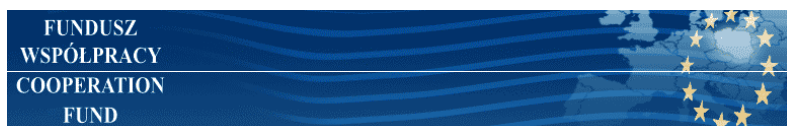
Oczekiwane efekty:

- Podjęcie działań przedsiębiorczych przez grupę bezrobotnych kobiet mieszkających na wsiach woj. zachodniopomorskiego.
- Przywrócenie i utrzymanie wytwarzania tradycyjnych produktów regionalnych, co przyczyni się do ochrony dziedzictwa kulturowego „małej ojczyzny”.
- Zbudowanie systemu efektywnej i oryginalnej promocji regionu opartej na wartościach kulturowych, ekologicznych i użytkowych.

Partner projektu

Regionalne Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach

Sponsorzy projektu...

Narodowy Bank Polski

Produkty powstają na bazie naturalnych surowców występujących na Pomorzu Zachodnim.

Nasze propozycje:
Powidła śliwkowe z orzechami,

Konfitura z płatków róży,

Marynata ze śliwek, Gruszki w syropie z miodem,

Konfitura z akacji

Mioddek z mniszka

Konfitura z płatków róży

Konfitura z dojrzałych pomidorów

Konfitura z zielonych pomidorów

„Gorące Punkty” polskiego wybrzeża

FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA” podjęła się monitorowania działalności inwestycji i instalacji uciążliwych dla środowiska Morza Bałtyckiego, zlokalizowanych na polskim wybrzeżu. Celem tych działań jest wzmocnienie realizacji postanowień podpisanej przez Polskę w 2000 r. Konwencji Helsińskiej z 1992 r. o ochronie środowiska wód Bałtyku.

Działania prowadzone w roku 2002:

- Objęto monitoringiem 10 uciążliwych zakładów dla środowiska (w tym 7 znajdujących się na liście HELCOM) i 4 planowane inwestycje.
 - Przygotowano aktualizację danych znajdujących się na stronach internetowych oraz rozbudowano bazę o informacje związane z zanieczyszczeniami rolniczymi.
 - Wytypowane nowe gorące punkty oraz poddano je analizie pod kątem umieszczenia ich w bazie danych.

Osiągnięte efekty

- Zgromadzono oraz opracowano informacje na temat punktowych źródeł zanieczyszczeń Bałtyku, a następnie wykorzystano je w opracowanej bazie danych o „gorących punktach” polskiego wybrzeża.
- Przeprowadzono 4 interwencje związane z zanieczyszczeniami gruntów gnojowicą z istniejących i planowanych przemysłowych ferm trzody chlewnej.
- Przygotowano kampanię pt. „Woda nie miesza się z ropą”, której celem jest prowadzenie działań krajowych i międzynarodowych ograniczających ryzyko rozlewów ropy naftowej.

Wyznaczenie „Gorących Punktów” [z ang. Hot Spots] zapoczątkowała Komisja Helsińska, która od wielu lat realizuje program ograniczania zrzutów zanieczyszczeń do Morza Bałtyckiego.

Federacja Zielonych „Gaja” będąc członkiem Koalicji Czystego Bałtyku, posiadającej status obserwatora przy Komisji Helsińskiej, od wielu lat prowadzi działania na rzecz ochrony środowiska Bałtyku.

Monitoring „Gorących Punktów” polskiego wybrzeża prowadzony jest przez FZ GAJA od 2001 r.

Projekt
GORĄCE PUNKTY POLSKIEGO WYBRZEŻA wspiera:

Coalition Clean Baltic

B.Y.Co. – Baltic Youth Co-operation

NADBAŁTYCKA WSPÓŁPRACA MŁODZIEŻY

B.Y.Co. jest programem wolontariackim stworzonym. Jego celem jest wymiana wolontariuszy z organizacji ekologicznych krajów położonych wokół Morza Bałtyckiego i tym samym tworzenie sieci współpracujących ze sobą organizacji. Programem B.Y.Co. objęte są Niemcy, Szwecja, Dania, Estonia, Litwa i Polska. Koordynatorem projektu jest organizacja JUP! z Lubeki (Niemcy).

Cel...

- Wymiana wolontariuszy z organizacji ekologicznych krajów leżących wokół Morza Bałtyckiego.

Dlaczego to robimy?

Poprzez tworzenie sieci efektywnie współpracujących ze sobą organizacji projekt B.Y.Co. daje szansę wolontariuszom oraz organizacjom na poszerzenie własnych perspektyw oraz możliwości działań.

Co roku wolontariusze programu B.Y.Co. przygotowują wspólnie kampanie na seminaryjno-edukacyjnym żagłowcu „Lovis”.

Co się wydarzyło w 2002?

- W kwietniu kilku wolontariuszy zorganizowało w Lubecie seminarium B.Y.Co. na którym powstał pierwszy numer gazetki informacyjnej „B.Y.Co. news” wymieniającej informacje na temat bieżących działań w organizacjach.
- Pod koniec maja 2002 odbyło się drugie seminarium B.Y.Co., na którym wolontariusze przeprowadzili warsztaty nt. współpracy między organizacjami w sieci B.Y.Co.
- W lipcu 2002 odbył się w Szwecji dwutygodniowy letni obóz B.Y.Co. dla wszystkich zainteresowanych programem wolontariackim w regionie Morza Bałtyckiego.
- Latem 2002 roku wolontariuszki B.Y.Co. z Polski, Szwecji, Estonii, Litwy oraz Niemiec zorganizowały rejs dotyczący feminizmu. Przez dwa tygodnie wspólnej zabawy i integracji wymieniały różne punkty widzenia.
- W 2002 roku jeden z wolontariuszy B.Y.Co. stworzył stronę internetową informującą o projekcie.

Współpraca w ramach BYCo została zapoczątkowana poprzez budowę tradycyjnego żagłowca „Lovis”, w której uczestniczyli wolontariusze organizacji ekologicznych z Niemiec, Szwecji, Danii, Estonii, Łotwy, Litwy i Polski.

Polskim partnerem w realizacji tego przedsięwzięcia od początku była Federacja Zielonych GAJA. Po dwóch latach intensywnej pracy żaglowiec wyruszył w swój pierwszy rejs dookoła Bałtyku.

Na jego pokładzie znaleźli się aktywiści organizacji społecznych z różnych krajów nadbałtyckich. Ich entuzjazm i zaangażowanie zaowocowało nowymi pomysłami, które zaczęto realizować.

Jak się jednak szybko okazało był to dopiero początek trwającej już cztery lata współpracy.

- Przez cały 2002 rok wolontariusze B.Y.Co. przygotowywali kampanię przeciwko biopiractwu, czyli nielegalnemu przywłaszczaniu gatunków roślin i zwierząt oraz tradycyjnej wiedzy, która ich dotyczy. Biopiraci wywożą i patentują szlachetne, hodowane przez pokolenia gatunki ryżu czy pszenicy oraz roślin leczniczych. Biedne ludy południa dzielą się chętnie swoją wiedzą, nie żądając nic w zamian. O tym, że zostały oszukane dowiadują się dopiero kiedy muszą płacić słone opłaty licencyjne za eksport swoich produktów rolnych lub gdy ceny importowanych przez nich leków osiągają zawrotne sumy pomimo faktu, że leki te wyprodukowano dzięki ich wiedzy. Biopiractwo zostało zalegalizowane podczas Konferencji w Rio w 1992 roku, która przypisała prawa do rzadkich gatunków roślin państwom, na których terenie one występują.
- Do biura Federacji Zielonych Gaja przyjechały dwie wolontariuszki z Niemiec. Ze Szczecina natomiast wyjechało kilku wolontariuszy do Hildesheim i Verden w Niemczech oraz do Sztokholmu w Szwecji.

Kampania „Kupuj odpowiedzialnie”

Zapoczątkowana w listopadzie 2002.

Cele...

Promocja etycznych postaw konsumenckich.

Zwrócenie uwagi na nasze wybory: co kupujemy, od kogo kupujemy, jakie są tego skutki i czy rzeczywiście jest nam to potrzebne.

Dlaczego prowadzimy kampanię?

Ponieważ wielu producentów dóbr i usług łamie prawa człowieka, wspiera radykalne reżimy, prowadzi grabieżczą działalność wobec środowiska naturalnego, zadaje niepotrzebne cierpienia zwierzętom kierując się wyłącznie zyskiem.

Kampania przebiega pod hasłem

„Twoje pieniądze kształtują świat”

Działania...

W 2002 roku przygotowaliśmy naklejkę „Proszę nie zostawiać reklam”. Akcja przeciw niechcianym reklamom na wycieraczkach i w pocztowych skrzynkach jest komponentem kampanii „Kupuj odpowiedzialnie”.

Kampania ma charakter ogólnopolski, gdyż realizowana jest przez 8 fundacji i stowarzyszeń skupionych w Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć. W całej Polsce odbywają się wystawy, spotkania, jarmarki, itp.

Szczecin miastem przyjaznym rowerzyście

Od wielu lat Federacja Zielonych GAJA uczestniczy w działaniach ogólnopolskiej sieci „Miasta dla rowerów”. Nasze działania skupiają się na promocji przyjaznych środków transportu w mieście, oraz wsparciu gmin w realizacji pro-rowerowych przedsięwzięć.

W roku 2002:

Kontynuowaliśmy realizację projektu rozbudowy infrastruktury rowerowej w Szczecinie w oparciu o budowę bezpiecznych parkingów rowerowych.

Kontynuowaliśmy działania edukacyjne i informacyjne w zakresie promocji roweru jako miejskiego środka transportu.

Efekty naszej pracy

- W roku 2002 wybudowaliśmy na terenie szczecińskich szkół 6 miejsc parkingowych na rowery.
- Prowadziliśmy działania na rzecz rozbudowy parkingów rowerowych w sektorze prywatnym.
- Szacujemy, iż dzięki plakatom oraz informacjom, które pojawiły się w prasie udało nam się dotrzeć z przekazem do blisko tysiąca mieszkańców Szczecina.

Intensywny ruch uliczny wpływa niekorzystnie na jakość życia, środowisko i warunki gospodarcze w mieście. Pojazdy samochodowe nie zawsze są używane w odpowiedni sposób, a zaspokajanie potrzeb ruchu samochodowego stwarza sytuację, gdzie potrzeby pieszych, rowerzystów i komunikacji zbiorowej stają się drugorzędne.

Postulujemy, aby strategię rozwoju komunikacji w miastach ukierunkowano na poprawę środowiska poprzez rozwijanie i utrwalanie projektów, które promują ograniczenia ruchu samochodowego oraz aktywne promowanie tych środków transportu, które lepiej wykorzystują miejską przestrzeń i są lepiej tolerowane przez środowisko (komunikacja zbiorowa i rowerowa).

Co czwarty bocian jest Polakiem

W 2002:

- W ramach projektu Ochrona Bociana Białego przeprowadziliśmy renowację 7 gniazd bociana białego w woj. zachodniopomorskim.

Gniazda bociana białego w ciągu wielu lat użytkowania rozrastają się do pokaźnych rozmiarów, osiągając nierzadko ciężar jednej tony. Takie gniazda stwarzają niekiedy poważne zagrożenie.

Nasze prace miały na celu zlikwidowanie takich zagrożeń. Renowacja gniazd w czterech przypadkach polegała na usunięciu starego gniazda i zainstalowaniu w jego miejscu metalowej konstrukcji rozkładającej ciężar przyszłego gniazda. W 3 przypadkach gniazdo zostało zlikwidowane a konstrukcja ustawiona w pobliżu na betonowym słupie.

Program „Niech Nas usłyszą”

W 2002 roku Federacja Zielonych GAJA uruchomiła nowy program dla członków chcących aktywnie wspierać działania na rzecz ochrony środowiska.

Powołano grupę szybkiego reagowania, która – po odpowiednim przeszkoleniu – została przygotowana do działań interwencyjnych dotyczących ważnych problemów ochrony środowiska.

W roku 2002 nasi aktywiści wsparli kampanie prowadzoną przez CEE Bankwatch Network „No Reform – No Money” oraz umożliwili organizację pozarządową z Europy Środkowej i Wschodniej wypowiedzenie się w kwestii „wyzwań jądrowych Europy” podczas konferencji zorganizowanej w Warszawie przez Międzynarodową Agencję Atomistyki.

W 2002 roku Federacja Zielonych GAJA zorganizowała 6 konferencji prasowych, oraz wysłała 21 komunikatów i depeszy prasowych. Efektem tych działań było:

- 46 publikacji dotyczących działalności FZ GAJA w mediach regionalnych i lokalnych,
- zrealizowanie 5 audycji telewizyjnych,
- przeprowadzenie 16. audycji radiowych.

W 2002 roku współpracowaliśmy z następującymi mediami:

- Kurier Szczeciński,
- Głos Szczeciński,
- Gazeta Wyborcza – Gazeta na Pomorzu,
- Obserwator Zachodniopomorski,
- Polskie Radio Szczecin,
- Radio ABC,
- Radio PSR,
- Radio Plus,
- Radio Zet,
- Radio Plama,
- Telewizja Polska Szczecin „3”

Raport finansowy 2002 Federacji Zielonych GAJA w załączeniu.